

فصل اول

سرزمین و آب و هوا

جغرافیای استان

استان قم تقریباً در مرکز ایران قرار دارد و از شمال به استان تهران، از شرق به استان سمنان، از جنوب به استان اصفهان و از غرب به استان مرکزی محدود می باشد و در غرب دریاچه نمک واقع شده است. مساحت استان برابر 11238 کیلومتر مربع می باشد و از نظر مختصات بین 40-4-50 و 10-51-58 طول شرقی و بین 28-9-34 و 15-13-35 عرض شمالی واقع شده است. شهر قم در نقطه حرم مطهر دقیقاً دارای مختصات 26-52-50 طول شرقی و 30-38-34 عرض شمالی می باشد. استان قم از نظر تقسیمات کشوری در سال 1390 دارای یک شهرستان، 5 بخش، 6 شهر، 9 دهستان و 330 آبادی که 203 آبادی دارای سکنه و 127 آبادی خالی از سکنه می باشد. بطور کلی جغرافیای استان در دو بخش اجتماعی و طبیعی بشرح ذیل مورد بررسی قرار می گیرد:

1- وضعیت اجتماعی استان

1-1- جمعیت: جمعیت استان قم طبق سرشماری نفوس و مسکن سال 1390 دارای 1151672 نفر بوده است که از این تعداد 1095871 نفر شهری و 55798 نفر روستایی و 3 نفر غیر ساکن می باشد. با توجه به مصوبه های مورخ 75/5/9 هیئت محترم وزیران، روستای گازران مرکز بخش جعفرآباد به شهر جعفریه و روستای کهک مرکز بخش کهک به

شهر کهک تبدیل شده و همچنین در سال 1379 روستای دستجرد به شهر دستجرد و روستاهای حاجی آباد لک ها، والیجر، مرادآباد و حسن آباد اعرابی به شهر قنوت تبدیل شده است. و در اردیبهشت سال 1387، روستای سلفچگان به شهر سلفچگان تبدیل شد. تراکم جمعیت استان در سال 1390 برابر با 102 نفر در کیلومتر مربع می باشد.

الف- ترکیب سنی: در سال 1390 گروه سنی 25-29 سال 12/03 درصد جمعیت استان را شامل می شده و در واقع در بین گروه های سنی بیشترین جمعیت را به خود اختصاص داده است. ب- ترکیب جنسی: از 1151672 نفر جمعیت استان در سال 1390، 587661 نفر مرد و 564011 نفر زن و نسبت جنسی 104 بوده، یعنی در قبال هر 100 نفر زن 104 نفر مرد وجود دارد.

1-2- سواد: استان قم یکی از پایگاه های علمی مذهبی بسیار قدیمی در ایران بوده و جمعیت آن از نسبت باسوادی بالایی برخوردار است بطوریکه طبق آمار سرشماری سال 90 از جمعیت شش ساله به بالا (1027084 نفر) 86/58 درصد، باسواد می باشد.

1-3- مهاجرت: یکی از مهمترین مشکلات کشور ما مسئله مهاجرت می باشد که استان قم نیز از آن مستثنی نمی باشد. در فاصله سال های 1385 تا

1390 تعداد 68202 نفر به استان وارد شده و 55623 نفر از استان خارج شده اند.

1-4- پیشینه تاریخی، مذهب و زبان:

الف - پیشینه تاریخی: شهر باستانی قم در محل جنوب غربی قم فعلی با حمله اعراب و ساکن شدن آنها در مکان امروزی شهر از بین رفته و قم فعلی با معماری اسلامی و ارزش ها و ویژگی های اسلامی مثل بسیاری از شهرهای ایران به جای آن ساخته شده است این شهر در زمان صفویه از رشد و توسعه بسیاری برخوردار شده و وجود مرقد مطهر حضرت معصومه سلام الله علیها از این زمان پایگاهی برای فعالیت های فرهنگی و اقتصادی محسوب می شد.

ب - مذهب: قریب به اتفاق ساکنین قم مسلمان و شیعه مذهب بوده و وجود مرقد مطهر حضرت معصومه سلام الله علیها و همچنین حوزه علمیه قم دو پایگاه قوی در اعتقادات اسلامی مردم استان بوده اند.

ج - زبان: زبان مردم استان قم فارسی است ولی چون قم شهری مهاجر پذیر می باشد و مهاجرین از اغلب نقاط ایران حتی کشورهای خارجی به این شهر آمده اند تکلم به زبان های دیگری از جمله ترکی و عربی نیز در این شهر رایج است.

2- وضعیت طبیعی استان:

عوامل اصلی شکل دهنده وضعیت طبیعی مناطق مختلف استان قم را می توان ارتفاع، عرض جغرافیایی، منابع آب، عوارض طبیعی و پوشش گیاهی خاص منطقه و سیستم های هواشناسی نام برد، علاوه بر عوامل اصلی ذکر شده عوامل فرعی نظیر فعالیت های کشاورزی، صنعتی و معدنی نیز بر اقلیم استان مؤثر واقع می شوند که در این فصل به اختصار به آنها پرداخته می شود.

1-1- ارتفاعات استان: محدوده استان قم را از نظر ارتفاعات ناهمواری ها به سه منطقه می توان تقسیم کرد:

الف - نواحی کوهستانی: نواحی با ارتفاع بالاتر از 1500 متر از سطح دریا در استان را شامل می شود که عمدتاً در نواحی جنوب و جنوب غربی و غرب قرار دارند.

بطور کلی کوه های استان جزء رشته کوه های مرکزی ایران می باشد، بارش بیشتر و ارتفاع از سطح دریا عواملی هستند که چهره اقلیم این مناطق را از سایر نقاط استان متمایز نموده و منشأ جریان رودهای فصلی و پیدایش جمعیت روستایی در این مناطق گردیده است. از کوه های مهم این نواحی کوه ولیجاه با 3330 متر ارتفاع از سطح دریا را می توان نام برد. البته ارتفاعات و تپه های منفرد در بعضی نقاط استان وجود دارد که تأثیر محسوسی بر اقلیم منطقه ندارد.

2-2- تاثیر عرض جغرافیایی بر اقلیم استان:

استان قم در عرض های میانی نیم کره شمالی واقع است بنابراین قاعدتاً بایستی آب و هوای معتدل داشته باشد ولی دخالت عوارضی چون وجود کویر نمک و حوض سلطان و ساعات زیاد تابش مستقیم آفتاب و تبخیر بسیار زیاد در سطح کویر و نداشتن ارتفاعات چشمگیر در مرکز استان و وزش بادهای شرقی و غربی مخصوصاً بادهای شرقی که در فصل تابستان عامل گرد و غبار و گرما و آلودگی در سطح شهر و در زمستان عامل سرمای خشک می باشد باعث ناپایداری اقلیم و گرم و خشک بودن منطقه در تابستان و سرد و خشک بودن آن در زمستان گردیده است.

2-3- منابع آب: منابع آب به عنوان یک

عامل مهم در شکل گیری اقلیم هر منطقه موثر می باشد. آب های استان را تحت عنوان آب های سطحی و آب های زیر زمینی و سدها می توان دسته بندی کرد.

الف- آب های سطحی: شامل رودخانه های

اصلی و مهم قمرود و قره چای و رودهای فرعی و فصلی بیرقان - بیدهند (ابرجس)، قره سو و طغرود می باشد. رودهای شور، کرج و جاجرود نیز از شمال وارد استان شده و به دریاچه نمک می ریزند. این منابع بر حسب ظرفیت و گستردگی خود در مقیاس های کوچک و متوسط، اقلیم استان را تحت تاثیر قرار می دهند.

ب- نواحی کوهپایه ای: این نواحی نیز در جنوب

و جنوب غرب استان در پای ارتفاعات ذکر شده قرار دارند و جنس خاک این نواحی بیشتر از رسوبات ریز دانه و مخروطه افکنه های بزرگ و کوچک می باشد. به دلیل نفوذ پذیری این رسوبات، سفره آبهای زیر زمینی این نقاط غنی بوده و به صورت چاه و قنات مورد بهره برداری قرار می گیرد و در واقع اقلیم مساعد و آب فراوان این نواحی باعث پیدایش و توسعه روستاهای متعدد و تمرکز جمعیت شده است.

ج- دشت ها: این نواحی بیشتر در مرکز، شمال و

شرق استان با شیب کم به سمت دریاچه نمک و حوض سلطان کشیده شده اند و دریاچه نمک عارضه طبیعی خاص منطقه بوده و تأثیر زیادی بر اقلیم ناحیه دارد جنس خاک در این مناطق از رسوبات آبرفتی ریزدانه و عمدتاً گچ و نمک می باشد. وجود تشکیلات گچی و نمکی باعث شور شدن آب های منطقه شده و هر چه از نواحی غرب و کوهستانی جنوب به سمت دریاچه نمک و دشت مسیله حرکت کنیم از کیفیت خاک و آب کاسته شده و دشت ها به شکل بیابان های خالی از سکنه و خشک و بی آب و علف در می آیند. عوامل مذکور و ارتفاع پایین دشت ها (حدود حداقل 850 متر در دریاچه نمک) باعث پیدایش اقلیم گرم و خشک و بیابانی در این مناطق شده است.

ب- **آب های زیر زمینی:** به شکل چاه ها، قنوات و چشمه ها مورد بهره برداری قرار گرفته اند و در تغییر سیمای اقلیم استان موثر می باشند.

ج- **سدها:** در محدوده استان سه سد مخزنی مهم به نام های سد امامزاده اسماعیل و سد کبار بر روی رود بیرقان و سد سلفچگان بر روی رودخانه سلفچگان از شعبات رود قمرود ساخته شده است. علاوه بر سدهای مذکور دو سد بزرگ در خارج استان نیز به نامهای سد پانزده خرداد بر روی قمرود و سد غدیر ساوه بر روی رودخانه قره چای ساخته شده که هدف از ساخت این سدها تامین آب کشاورزی و شرب و تغذیه سفره های زیر زمینی در نواحی اطراف می باشد که به نسبت خود در اقلیم منطقه موثر هستند.

2-4- **توده های هوا و سیستم های هواشناسی:** استان قم در فصول مختلف تحت تاثیر سیستم های شمالی و شمال غربی و جنوب غربی قرار دارد که با نفوذ خود به فلات ایران، استان قم را نیز تحت تاثیر قرار می دهند. علاوه بر سیستم های ذکر شده نیز تحت تاثیر سیستم های داخلی قرار گرفته که مهمترین آنها بادهای شرقی و بادهای غربی هستند.

2-5- **سایر عوامل موثر بر اقلیم استان:**

الف- **پوشش گیاهی:** پوشش گیاهی استان به علت تفاوت در نوع آب و هوا و خاک و ناهمواری ها و منابع آب در نقاط مختلف یکنواخت نیست. در

نواحی مرتفع غرب و جنوب غربی استان پوشش گیاهی از استپ های کوهستانی که لابه لای آنها تک درخت و بوته زارها و گلهای رنگارنگ نیز دیده می شود در این نواحی نقاطی که خاک غنی تر و شیب ملایم تر است به دلیل باران کافی (بالای 300 میلیمتر) دیم کاری نیز رایج است. مراتع استان که وسعت آنها بالغ بر 200000 هکتار می باشد نیز عمدتاً در این نواحی قرار دارند. باغداری در این مناطق از اهمیت زیادی برخوردار است، مخصوصاً باغات انار که منبع مهم درآمد اغلب روستاهای این نواحی می باشد.

پوشش گیاهی مناطق دشتی بیشتر از نوع استپ نیمه بیابانی بوده و این مناطق مراتع قشلاقی استان را تشکیل می دهند و هر چه از غرب به شرق در دشت حرکت کنیم وجود گیاهان شور پسند افزایش می یابد و پوشش گیاهی به طور کلی کم اهمیت تر و ضعیف تر می شوند.

ب- **کشاورزی:** در قسمت اعظم استان یعنی در نواحی مرکزی و شمالی که به صورت دشت و کوهپایه ای هستند بدلیل شیب کم و خاک نسبتاً خوب و منابع آب کافی (قنات ، چاه و رود) کشت آبی اهمیت فراوان داشته و در این نواحی محصولاتی مانند غلات، پنبه، چغندر قند و آفتابگردان کشت می شود .

ج- **صنایع:** صنایع استان بیشتر در قسمت جنوب و جنوب شرق و غرب و شمال شرق شهر قم

ساختمانی، اشتغال و سایر عوامل، دارای سیمایی با ویژگی های شهر باشد.

دهستان: کوچکترین واحد تقسیمات کشوری با محدوده ی جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه ی همجوار تشکیل می شود که از لحاظ محیط طبیعی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی همگن می باشد و امکان خدمات رسانی و برنامه ریزی در سیستم و شبکه ای واحد را فراهم می نماید.

ایستگاه های باران سنجی: ایستگاه های باران سنجی، ایستگاه هایی هستند که میزان نزولات را در ساعات مقرر محلی به طور همزمان اندازه گیری و ثبت و ضبط می کنند.

ایستگاه های هواشناسی و اقلیم شناسی: ایستگاه های هواشناسی و اقلیم شناسی، ایستگاه هایی هستند که در آنها اندازه گیری فاکتورهای اقلیمی به طور همزمان و استاندارد بر اساس ضوابط و به منظور مطالعات اقلیمی انجام و ثبت و ضبط می شوند.

ایستگاه های سینوپتیک (ایستگاه های هواگذاری همزمان): ایستگاه هایی است که در آن، عوامل مختلف جوی از قبیل درجه ی حرارت خشک و تر، مقدار و نوع ابر، مقدار بارندگی، نوع پدیده ی جوی، سمت و سرعت باد، مقدار تبخیر، فشار، ساعت های آفتابی، نحوه تغییرات فشار، میزان تشعشع خورشید و... بر اساس دستورالعمل های مشخص و در رأس ساعت های

استقرار دارند که تقریباً تمام گروه های صنعتی فعالیت می نمایند.

د- معادن: در سطح استان قم تعدادی معدن بزرگ و کوچک وجود دارد که اکثر آنها را معادن سنگ ساختمانی، سنگ گچ و منگنز تشکیل می دهند (لازم به ذکر است در برخی از مناطق استان معادن نفت و گاز نیز وجود دارد که هم اکنون فعال نمی باشند)

تعاریف و مفاهیم:

شهرستان: واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند بخش همجوار که از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، واحد متناسب و همگنی را بوجود آورده اند، تشکیل شده است.

بخش: واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند دهستان همجوار مشتمل بر چندین مزرعه، مکان، روستا و احیاناً شهر، که از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، واحد همگنی را بوجود آورده اند، تشکیل شده است.

شهر: محلی با حدود قانونی است که در محدوده جغرافیایی بخش واقع شده و از نظر بافت

معین (به طور همزمان در سراسر جهان)، اندازه‌گیری و پس از ثبت در یک دفتر مخصوص، توسط دستگاه‌های مخابراتی از قبیل SSB، تلفن و تلکس، به مراکز هواشناسی در سراسر جهان مخابره می‌شود.

حداقل مطلق: عبارت از پائین‌ترین درجه‌ی حرارت در یک دوره‌ی مشخص از زمان (24 ساعت، یک ماه، یک سال یا چند سال) است.

حداکثر مطلق: عبارت از بالاترین درجه‌ی حرارت در یک دوره‌ی مشخص از زمان (24 ساعت، یک ماه، یک سال یا چند سال) است.

رطوبت نسبی: منظور از رطوبت نسبی، مقدار هوای تر موجود در یک واحد حجم از هوای معمولی است.

طول جغرافیایی: طول جغرافیایی هر نقطه از سطح زمین عبارت است از قطعه قوسی از دایره

استوا که بین نصف النهار مبدأ و نصف النهار مار بر نقطه مزبور قرار گرفته باشد، طول جغرافیایی هر نقطه متناسب با واقع شدن آن نقطه در خاور یا باختر نصف النهار گرینویچ به طول خاوری یا باختری تقسیم می‌گردد که اندازه آن بین 0 تا 180 درجه خاوری یا باختری است و بر حسب درجه و دقیقه بیان می‌شود.

عرض جغرافیایی: عرض جغرافیایی عبارت است از فاصله زاویه‌ای نقاط مختلف سطح زمین نسبت به خط استوا، که بر حسب قرار گرفتن نقطه در شمال یا جنوب خط استوا به آن عرض شمالی و یا عرض جنوبی می‌گویند. عرض جغرافیایی در روی خط استوا برابر صفر و در قطب‌ها معادل 90 درجه است. عرض جغرافیایی بر حسب درجه و دقیقه بیان می‌شود.

سالنامه آماری استان قم - 1394 _____ 1- سرزمین و آب و هوا

1-1- طول و عرض جغرافیایی استان (سال 1394)

عرض شمالی				طول شرقی				شرح
حد اکثر		حداقل		حد اکثر		حداقل		
درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	
35	13	34	09	51	58	50	04	استان قم

مأخذ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان قم- معاونت آمار و اطلاعات

1-2- تعداد شهرستان، بخش، شهر و دهستان بر اساس تقسیمات کشوری در پایان سال

سال	تعداد شهرستان	تعداد بخش	تعداد شهر	تعداد دهستان
1375	1	4	1	9
1380	1	4	5	9
1385	1	5	5	9
1390	1	5	6	9
1391	1	5	6	9
1392	1	5	6	9
1393	1	5	6	9
1394	1	5	6	9

مأخذ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان قم- معاونت آمار و اطلاعات

1-3- مشخصات عمومی استان بر اساس تقسیمات کشوری در پایان سال 1394

شرح	مساحت (کیلومتر مربع)	تعداد بخش	تعداد شهر	تعداد دهستان
استان قم	11238	5	6	9

مأخذ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان قم- معاونت آمار و اطلاعات

1- سرزمین و آب و هوا _____ سالنامه آماری استان قم - 1394

1-4- تقسیمات کشوری در محدوده استان در پایان سال 1394

شرح	بخش	دهستان	تعداد آبادی		
			جمع	دارای سکنه	خالی از سکنه
کل استان	5 بخش	9 دهستان	330	203	127
شهرستان قم	جعفرآباد	جعفرآباد	52	33	19
	خلجستان	دستجرد	28	26	2
	سلفچگان	قاهان	25	23	2
		راهجرد شرقی	55	26	29
		نیزار	20	17	3
	کپک	فردو	8	8	0
	مرکزی	کپک	10	10	0
		قمرود	104	46	58
		قنوات	28	14	14

مأخذ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان قم - معاونت آمار و اطلاعات

1-5- مساحت استان بر حسب وضعیت اراضی : (94-1393) (هکتار)

شهرستان	جمع	اراضی زراعی ⁽¹⁾	اراضی باغی	جنگل	مرتع	اراضی مسکونی	سایر
کل استان	000	56768	21130	13279	723019	000	000
شهرستان قم	000	56768	21130	13279	723019	000	000

1- اراضی زراعی شامل مجموع اراضی زیرکشت زراعی و آیش می باشد.

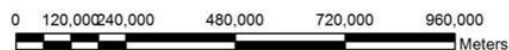
مأخذ - اداره کل جهاد کشاورزی استان قم

نقشه تقسیمات کشوری جمهوری اسلامی ایران

جمهوری اسلامی ایران
سازمان برنامه و بودجه کشور
سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان قم

1:10,000,000

راہنما

 محدوده استخوان

۴۰۰ ریال

6-1- مشخصات ایستگاه‌های هواشناسی: (سال 1394)

ایستگاه	نام شهر یا دهستان محل استقرار	نوع ایستگاه	سال تأسیس	ارتفاع از سطح دریا
شهر جمکران.....	قم‌رود	خودکار	1392	912
شهر دستجرد.....	دستجرد	خودکار	1389	1871
ایستگاه راهجرد.....	راهجرد شرقی	خودکار	1391	1682
ایستگاه سعادت‌مند.....	قم‌رود	خودکار	1391	1232
شهر سلفچگان.....	سلفچگان	سینوپتیک	1381	1393
شهر قم.....	قم	سینوپتیک	1364	878
ایستگاه کوشک نصرت.....	قم‌رود	خودکار	1384	927
ایستگاه کوه سفید.....	قم‌رود	خودکار	1393	821
شهر کهک.....	کهک	سینوپتیک تکمیلی	1381	1402
ایستگاه مزرعه فدک.....	قم‌رود	خودکار	1393	941

ایستگاه	طول و عرض جغرافیایی					
	طول شرقی			عرض شمالی		
	ثانیه	دقیقه	درجه	ثانیه	دقیقه	درجه
شهر جمکران.....	46	54	50	50	34	34
شهر دستجرد.....	31	12	50	58	33	34
ایستگاه راهجرد.....	8	22	50	53	22	34
ایستگاه سعادت‌مند.....	45	58	50	51	9	35
شهر سلفچگان.....	8	28	50	4	29	34
شهر قم.....	17	51	50	28	46	34
ایستگاه کوشک نصرت.....	29	53	50	29	5	35
ایستگاه کوه سفید.....	57	10	51	56	46	34
شهر کهک.....	11	52	50	13	24	34
ایستگاه مزرعه فدک.....	19	59	50	11	30	34

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان قم

1- سرزمین و آب و هوا _____ سالنامه آماری استان قم - 1394

7-1- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهر قم بر حسب ماه: (سال 1394)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)				
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بیشینه مطلق	کمینه مطلق
فروردین.....	25/2	9/2	17/2	34/5	2/2
اردیبهشت ...	33/0	15/1	23/7	39/0	6/9
خرداد.....	39/6	20/9	30/3	43/7	17/4
تیر.....	42/0	23/6	32/8	45/9	19/2
مرداد.....	41/1	21/3	31/2	44/0	18/3
شهریور.....	36/0	18/1	27/0	40/4	10/6
مهر.....	31/2	13/7	22/5	37/6	6/6
آبان.....	19/3	7/3	13/3	28/7	-0/1
آذر.....	13/1	0/5	6/8	21/6	-4/9
دی.....	13/4	-0/2	6/6	19/5	-3/4
بهمن.....	14/8	-1/0	6/9	22/8	-6/3
اسفند.....	22/0	5/9	14/0	27/7	1/4

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین.....	12/6	6/2	43/5	0	3	261/8	22
اردیبهشت ...	4/8	4/8	27/9	0	19	286/1	23
خرداد.....	3/2	2/9	25/1	0	19	328/6	25
تیر.....	2/3	2/3	22/1	0	28	357/0	19
مرداد.....	0/0	0/0	22/3	0	5	378/5	16
شهریور.....	6/5	5/1	34/0	0	9	329/5	24
مهر.....	2/3	2/3	37/2	0	7	252/2	24
آبان.....	36/7	11/9	67/3	1	6	165/2	21
آذر.....	17/8	9/0	65/2	15	0	192/1	21
دی.....	13/0	8/9	64/6	19	3	190/5	19
بهمن.....	2/8	2/4	53/3	18	5	237/7	20
اسفند.....	8/0	6/0	44/1	0	7	223/9	21

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان قم

8-1- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهر سلفچگان برحسب ماه: (سال 1394)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)				
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بیشینه مطلق	کمینه مطلق
فروردین.....	21/6	9/4	15/5	29/7	2/5
اردیبهشت...	29/1	15/8	22/4	34/0	7/5
خرداد.....	35/7	21/5	28/6	39/6	16/9
تیر.....	37/8	24/7	31/3	41/3	17/1
مرداد.....	36/9	23/2	30/1	39/9	20/0
شهریور.....	31/8	18/9	25/3	38/0	13/5
مهر.....	27/9	15/5	21/7	32/9	7/8
آبان.....	16/3	7/6	11/9	26/1	2/4
آذر.....	10/7	1/6	6/2	20/0	-4/0
دی.....	11/3	1/5	6/4	18/1	-2/4
بهمن.....	12/1	0/7	6/4	19/8	-5/4
اسفند.....	19/1	7/5	13/3	24/6	3/2

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین.....	12/1	3/5	37/8	0	000	253/7	25
اردیبهشت...	3/5	3/5	22/6	0	000	285/6	24
خرداد.....	0/2	0/2	17/9	0	000	304/7	32
تیر.....	2/4	2/4	17/4	0	000	348/8	21
مرداد.....	0/0	0/0	15/9	0	000	371/0	25
شهریور.....	1/3	0/7	28/4	0	000	309/1	25
مهر.....	4/0	2/7	30/0	0	000	231/9	23
آبان.....	57/5	15/3	62/5	0	000	159/1	20
آذر.....	15/3	6/9	58/6	17	000	198/5	22
دی.....	16/3	7/2	52/1	8	000	211/0	29
بهمن.....	3/7	1/7	43/5	12	000	000	18
اسفند.....	5/4	3/2	36/9	0	000	000	30

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان قم

1- سرزمین و آب و هوا _____ سالنامه آماری استان قم - 1394

9-1- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهر کهک بر حسب ماه: (سال 1394)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)				
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بیشینه مطلق	کمینه مطلق
فروردین.....	21/1	9/7	15/4	29/4	1/1
اردیبهشت ...	28/5	16/5	22/5	32/8	4/9
خرداد.....	34/9	21/6	28/2	39/6	17/6
تیر	36/9	25/2	31/1	41/1	16/6
مرداد	36/1	23/0	29/5	39/5	18/7
شهریور	31/0	18/5	24/8	36/8	11/5
مهر	27/0	14/6	20/8	31/9	6/8
آبان	15/2	6/9	11/1	25/2	1/3
آذر	10/0	0/7	5/4	17/4	-3/2
دی	10/2	0/9	5/6	18/4	-3/8
بهمن	10/9	0/4	5/7	18/2	-5/8
اسفند	18/3	6/7	12/9	23/6	2/2

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین.....	13/6	3/6	36/6	0	000	259/2	24
اردیبهشت ...	5/4	5/4	22/0	0	000	287/9	18
خرداد.....	0/2	0/2	17/1	0	000	320/9	14
تیر	2/4	1/4	16/5	0	000	355/2	13
مرداد	0/0	0/0	14/7	0	000	378/2	12
شهریور	0/6	0/6	27/7	0	000	322/8	13
مهر	9/4	6/6	31/1	0	000	249/8	14
آبان	47/4	15/4	64/6	0	000	159/2	12
آذر	6/6	2/8	57/3	18	000	184/8	13
دی	13/6	11/2	54/6	14	000	000	22
بهمن	7/4	5/6	44/0	16	000	000	17
اسفند	5/6	2/6	33/2	0	000	000	23

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان قم

10-1- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهر دستجرد بر حسب ماه: (سال 1394)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)			
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بیشینه مطلق
فروردین.....	16/8	6/7	11/9	24/5
اردیبهشت...	24/7	12/5	18/4	29/6
خرداد.....	30/8	19/7	25/2	35/9
تیر.....	33/4	22/4	27/8	36/5
مرداد.....	32/7	21/2	27/0	36/7
شهریور.....	27/5	17/3	22/4	33/2
مهر.....	24/1	13/3	18/6	29/6
آبان.....	13/5	5/8	8/9	24/1
آذر.....	8/0	-0/7	2/9	17/8
دی.....	8/3	-0/6	3/3	14/1
بهمن.....	8/9	-1/1	3/2	17/8
اسفند.....	15/6	4/5	9/7	22/0

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین.....	32/0	13/8	39/4	1	000	000	16
اردیبهشت...	4/6	1/4	24/6	0	000	000	26
خرداد.....	3/6	3/6	18/5	0	000	000	30
تیر.....	0/0	0/0	17/1	0	000	000	21
مرداد.....	1/6	1/6	15/9	0	000	000	37
شهریور.....	2/7	2/5	28/9	0	000	000	23
مهر.....	9/6	4/4	29/9	0	000	000	22
آبان.....	53/0	11/8	55/0	1	000	000	26
آذر.....	30/6	10/0	53/7	17	000	000	29
دی.....	20/8	6/8	53/0	16	000	000	26
بهمن.....	5/0	1/6	45/0	15	000	000	21
اسفند.....	10/6	4/8	40/0	1	000	000	25

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان قم

1- سرزمین و آب و هوا _____ سالنامه آماری استان قم - 1394

1-1-1- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهر جعفریه برحسب ماه: (سال 1394)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)				
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بیشینه مطلق	کمینه مطلق
فروردین.....	23/6	10/3	17/4	25/4	3/6
اردیبهشت...	31/6	17/7	24/6	36/0	8/4
خرداد.....	37/7	23/3	30/8	42/3	18/9
تیر.....	40/2	26/1	33/3	43/9	19/9
مرداد.....	39/4	27/2	32/0	42/3	21/8
شهریور.....	34/2	20/6	27/2	40/2	14/9
مهر.....	29/8	16/6	22/8	35/5	8/1
آبان.....	18/1	8/9	12/8	27/4	3/9
آذر.....	12/3	2/9	7/0	21/6	-1/5
دی.....	12/6	-1/6	6/3	19/2	-2/3
بهمن.....	13/6	1/7	7/1	20/9	-5/3
اسفند.....	20/9	8/4	14/4	27/0	3/6

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین.....	16/6	5/2	38/1	0	000	000	14
اردیبهشت...	7/8	6/6	21/6	0	000	000	22
خرداد.....	0/0	0/0	18/1	0	000	000	25
تیر.....	0/0	0/0	17/1	0	000	000	18
مرداد.....	0/0	0/0	16/8	0	000	000	21
شهریور.....	2/0	2/0	28/3	0	000	000	24
مهر.....	5/2	2/6	31/1	0	000	000	25
آبان.....	48/2	22/2	65/0	0	000	000	21
آذر.....	30/6	14/4	58/8	7	000	000	18
دی.....	13/4	4/4	60/0	9	000	000	23
بهمن.....	5/6	2/4	47/0	10	000	000	17
اسفند.....	2/4	1/4	36/6	0	000	000	20

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان قم

12-1- اطلاعات هواشناسی ایستگاه راهجرد بر حسب ماه: (سال 1394)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)			
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بیشینه مطلق
فروردین.....	18/4	4/4	11/4	26/6
اردیبهشت...	26/0	8/1	17/0	32/0
خرداد.....	32/4	15/6	24/0	36/9
تیر.....	34/5	20/6	27/6	38/3
مرداد.....	33/9	17/8	25/9	38/2
شهریور.....	29/0	15/0	22/0	34/5
مهر.....	25/2	9/3	17/2	31/2
آبان.....	14/3	3/3	8/8	25/2
آذر.....	7/1	-3/6	1/7	15/5
دی.....	9/3	0/6	4/0	15/2
بهمن.....	10/0	-5/0	2/2	19/7
اسفند.....	16/3	1/4	9/2	21/7

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین.....	9/7	3/4	48/6	4	000	000	18/6
اردیبهشت...	9/7	4/5	31/7	0	000	000	16/0
خرداد.....	9/6	4/2	23/3	0	000	000	13/8
تیر.....	1/9	1/7	19/5	0	000	000	10/0
مرداد.....	1/1	0/6	17/7	0	000	000	8/4
شهریور.....	11/2	7/3	32/4	0	000	000	13/1
مهر.....	47/0	19/1	37/2	0	000	000	16/0
آبان.....	40/2	7/8	69/2	5	000	000	13/2
آذر.....	35/8	8/4	69/1	28	000	000	28/7
دی.....	15/2	6/0	65/0	30	000	000	000
بهمن.....	16/4	7/4	56/4	28	000	000	13/1
اسفند.....	10/4	3/9	45/7	7	000	000	16/7

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان قم

1- سرزمین و آب و هوا _____ سالنامه آماری استان قم - 1394

13-1- اطلاعات هواشناسی ایستگاه کوشک نصرت برحسب ماه: (سال 1394)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)			
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بیشینه مطلق
فروردین.....	24/3	12/5	18/4	33/2
اردیبهشت...	32/6	19/8	26/2	37/7
خرداد.....	39/6	26/1	32/8	44/2
تیر.....	42/0	29/1	35/5	46/1
مرداد.....	41/1	27/1	34/3	44/8
شهریور.....	35/8	22/8	29/0	41/3
مهر.....	31/2	18/8	24/9	36/6
آبان.....	19/6	10/1	14/3	28/4
آذر.....	13/5	4/1	8/4	21/7
دی.....	13/5	3/2	7/8	19/3
بهمن.....	14/6	3/3	8/4	22/2
اسفند.....	22/5	10/1	16/2	29/0

ماه	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین.....	5/6	2/0	32/5	0	000	000	21/9
اردیبهشت...	2/5	1/5	17/4	0	000	000	28/9
خرداد.....	0/2	0/2	13/0	0	000	000	24/2
تیر.....	0/6	0/4	12/5	0	000	000	22/3
مرداد.....	0/0	0/0	11/8	0	000	000	15/6
شهریور.....	16/2	9/8	23/7	0	000	000	24/1
مهر.....	5/3	2/5	26/5	0	000	000	22/3
آبان.....	10/1	3/7	59/0	1	000	000	32/0
آذر.....	11/6	3/7	54/9	1	000	000	24/7
دی.....	10/4	6/6	55/0	3	000	000	21/4
بهمن.....	2/8	2/0	41/0	8	000	000	28/1
اسفند.....	6/0	2/7	36/7	0	000	000	22/0

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان قم

سالنامه آماری استان قم - 1394 _____ 1- سرزمین و آب و هوا

14-1 جمع بارندگی سالانه شهرهای دارای ایستگاه‌های همدیدی از بدو تاسیس تا پایان سال 94 (میلی متر)

نام شهر	سال تأسیس	بیشینه	کمینه	میانگین
قم	1364	237/8	80/7	137/8
سلفچگان	1391	288/6	109/7	182/6
کپک	1381	264/6	100/8	168/4

مأخذ - اداره کل هواشناسی استان قم

15-1- دمای سالانه شهرهای دارای ایستگاه همدیدی از بدو تاسیس تا پایان سال 94 (درجه سلسیوس)

نام شهر	سال تأسیس	بیشینه	کمینه	میانگین	بیشینه مطلق	کمینه مطلق
قم	1364	27/6	10/5	18/2	47/0	-23/0
سلفچگان	1391	22/8	11/5	17/1	42/8	-14/8
کپک	1381	22/5	11/2	16/8	42/4	-18/0

مأخذ - اداره کل هواشناسی استان قم

1- سرزمین و آب و هوا _____ سالنامه آماری استان قم – 1394

16-1- پارامترهای فیزیکی و شیمیایی اندازه گیری شده در آب رودخانه ها

شرح	واحد	میزان مجاز برای ماهیها	دفعات نمونه برداری شده			دفعات خارج از حد مجاز		
			1392	1393	1394	1392	1393	1394
اسیدیته PH.....	-	9-6	2	2	5	0	0	0
هدایت الکتریکی E.C.....	$\mu\text{m}/\text{Cm}^3$	-	2	2	5	-	-	-
موادمعلق در آب T.SS	Mg/lit	<25	-	-	-	-	-	-
اکسیژن محلول D.O	Mg/lit	حداقل در 50 درصد مواقع 8 و بیشتر و صد در صد مواقع 5 وبیشتر	2	2	-	2	2	-
اکسیژن مورد نیاز واکنش های بیوشیمیایی..... B.O.D.5	Mg/lit	<6	2	2	5	0	0	0
اکسیژن مورد نیاز واکنش های بیوشیمیایی..... C.O.D	Mg/lit	-	2	2	5	-	-	-

شرح	حداقل			حداکثر		
	1392	1393	1394	1392	1393	1394
اسیدیته PH.....	7/6	7/32	7/6	7/8	7/43	8/029
هدایت الکتریکی E.C.....	4820	5650	3930	5590	6110	7200
موادمعلق در آب T.SS	-	-	-	-	-	-
اکسیژن محلول D.O	1/9	3/8	-	2	4	-
اکسیژن مورد نیاز واکنش های بیوشیمیایی..... B.O.D.5	3/7	2/2	0	4/5	4/7	4
اکسیژن مورد نیاز واکنش های بیوشیمیایی..... C.O.D	4/8	24	1	6/8	26	6

مأخذ- اداره کل حفاظت محیط زیست استان قم

سالنامه آماری استان قم – 1394 _____ 1- سرزمین و آب و هوا

17-1- مساحت پارک های جنگلی طبیعی ، فضاهای سبز و ذخیره گاه های جنگلی در پایان
(سال 1394)

ذخیره گاه های جنگلی	فضاهای سبز	پارک های جنگلی طبیعی	جمع کل عرصه های جنگلی	شرح
9527	922	0	10449	کل استان
9527	922	0	10449	شهرستان قم

مأخذ- اداره کل منابع طبیعی استان قم